

La solvència de Rafel Nadal, reconeguda amb el Lull

Des que el 2012 es va donar a conèixer amb 'Quan érem feliços', premi Josep Pla, el periodista Rafel Nadal no ha deixat de guanyar lectors. 'El fill de l'italià', premi Ramon Llull 2019, és una novel·la històrica que es nodreix de l'estada d'un miler d'italians a Caldes de Malavella en plena Segona Guerra Mundial

◆◆◆◆◆ Jordi Nopca

“**H**e escrit una història de guerra, però també d'amor i tendresa i amb alguna sorpresa que els lectors no coneixeran fins al final del llibre”, avançava ahir el periodista i escriptor Rafel Nadal a la sala de premsa del grup Planeta. El seu últim llibre, *El fill de l'italià*, ha estat proclamat guanyador del 39è premi Ramon Llull, atorgat anualment i dotat amb 60.000 euros, la mateixa quantitat que el premi Sant Jordi, que aquest any publica Enciclopèdia Catalana després de molts anys vinculat a Proa, segell de Grup 62.

La cinquena novel·la de l'autor gironí es publicarà a finals de febrer a Columna. “És un viatge a la recerca de la pròpia identitat i la història d'un amor secret que ens portarà a descobrir l'odissea d'un grup de mariners italians que es van refugiar a Caldes de Malavella en plena postguerra”, va dir Nadal. L'origen d'*El fill de l'italià* va arrencar amb una presentació de *La maledicció dels Palmisano* a la localitat de la Selva on acabaria transcorrent bona part de l'acció del llibre. Allà, un dels assistents al grup de lectura li va explicar una història real que el va fascinar, fins ara poc coneguda. “A partir d'aquí vaig anar investigant i vaig trobar protagonistes dels fets, fins que vaig conèixer el personatge principal, amb qui m'he fet amic”, explica. El fet que va cridar l'atenció de Nadal va ser que a finals de 1943 van arribar a Caldes de Malavella un miler de soldats italians, i que una part d'ells van refer-hi les vides. “Els

RAFEL NADAL REMARCA TRES ELEMENTS DEL SEU NOU LLIBRE: LA GUERRA, LA TENDRESA I LA SORPRESA FINAL

600 supervivents del cuirassat *Roma*, que va ser enfonsat pels alemanys el 9 de setembre de 1943, van intentar tornar a un port italià per desembarcar els ferits –va explicar l'autor–. Des de l'illa de l'Asinara, a l'Alguer, van marxar cap a Menorca, el port més proper, amb 400 tripulants més. Després d'uns incidents que no van agradar al govern de Madrid, el miler d'homes van anar a parar a Caldes de Malavella”.

Perseguir la identitat

Nadal va donar més detalls sobre l'argument de la novel·la: “El protagonista principal és en Mateu, que es passa la infància intentant fugir de la casa més pobra de Caldes, on ha viscut, coneguda com la Mina. Decidirà començar la seva recerca sobre els seus orígens 60 anys després dels fets, un moment que coincideix amb el nostre present”. Basada “en fets i personatges reals”, *El fill de l'italià* està dividida en quatre parts: “A la primera, en Mateu deixa la pobresa i es converteix en un dels homes més acabalats de Caldes de Malavella; la segona part és la història d'en Ciro i quatre mariners més que arriben a l'illa de Maó el 1943; a la tercera, els mariners van a parar a Caldes en un ambient de plena postguerra espanyola, i és allà que festegen amb noies i alguns d'ells s'hi casen. La quarta part se centra en la història de la família italiana del Mateu. Però no em facis avançar més detalls, sisplau! He escrit una història de guerra, però també d'amor, tendresa i amb alguna sorpresa”. Si hagués de descriure la novel·la amb una sola frase, diria: “*El fill de l'italià* és una

a
llegim

46-47

- Entrevista a Pere Joan Martorell, finalista del premi Òmnium de novel·la
- El magnífic últim llibre de Michael Chabon

48-49

- 'M'enterro en els fonaments', de Pedrolo
- Arriba la segona part de 'La mort del comanador', de Murakami

UNA TRAJECTÒRIA METEÒRICA

Quan érem feliços
DESTINO, 2012

Evocació de la infantesa i adolescència de l'autor a Girona juntament amb records dels besavis. Va ser el segon llibre més venut en català el Sant Jordi del 2012.

PERE TORDERA

doble odissea: la dels mariners que intenten arribar a casa i la d'en Mateu intentant esbrinar la veritat sobre els pares”.

La novel·la arribarà dos anys després que *La senyora Stendhal* (Columna, 2017), que reconstruïa el silenci angoixant d'un petit poble gironí durant els primers anys de postguerra. Un nen creixia a casa de la viuda Annie Stendhal, amb el seu fill, en Dani –que simpatitzava amb els maquis– i l'avi Dídac, que havia estat professor de filosofia abans de la Guerra Civil. Tot i que els protagonistes principals del llibre formaven part del bàndol derrotat –el republicà– Nadal no s'estava de recordar que durant la guerra les milícies antifeixistes també havien perpetrat crims abominables, com els assassinats de capellans i la crema d'esglésies. Passava el mateix a l'hora de reviu part de la història familiar a *Quan érem feliços*, amb la qual va guanyar el premi Josep Pla 2012.

Guerra, bàndols i llibertat

“En els últims tres llibres vaig escriure sense proposar-m'ho una trilogia sobre guerra, bàndols i llibertat individual –va recordar Nadal–. Vaig començar amb *Quan en dèiem xampany* (Columna, 2013), en què m'endinsava en la Primera Guerra Mundial, vaig continuar amb *La maledicció dels Palmisano* (Columna, 2015) –centrada en la Primera i la Segona Guerra Mundial a Itàlia– i finalment vaig tancar-la amb *La senyora Stendhal*, ambientada a Catalunya i en què el tema de la fidelitat als bàndols era fonamental”. Així i tot, quan a Nadal li va arribar la història de Caldes de Malavella –municipi conegut durant la postguerra per balnearis com el Vichy Catalan i molts altres– va canviar d'idea. “Volia donar per acabada la mirada a la guerra, però vaig necessitar tornar-hi: *El fill de l'italià* és un llibre amb una mica de Palmisano i Stendhal. Així com a les novel·les anteriors explorava figures col·lectives, aquí hi ha una investigació més individual, de personatges”.

El llibre serà publicat el 27 de febrer. En català el llança Columna; en castellà, Planeta; en francès, Editis. La novetat d'enguany és que DeAPlaneta Libri el publicarà en italià. “Aquesta internacionalització és molt llaminera –va dir el novel·lista–. S'afegeix al prestigi del Lull, un premi que té la sort d'arribar a públics molt diversos”. ♦♦

ELS SIS ÚLTIMS ÈXITS DEL PREMI LLULL

Sílvia Soler

'L'estiu que comença' (2013)

“He escrit un d'aquells llibres en què no passa gaire res i en realitat hi passa de tot: s'hi parla de la vida quotidiana”, deia Soler de *L'estiu que comença*. A partir de dues amigues que es queden embarassades explica les vicissituds de les seves famílies. Va ser la segona novel·la més venuda el Sant Jordi del 2013.

Care Santos

'Desig de xocolata' (2014)

La novel·la arrencava en el present i viatjava fins als segles XVIII i XIX, amb tres històries entrelaçades que tenien com a vincle comú la xocolata. També va ser la segona novel·la més venuda per Sant Jordi el 2014. S'ha traduït a sis llengües.

Xavier Bosch

'Algú com tu' (2015)

Fins llavors conegut per la trilogia de *thrillers* protagonitzats per Dani Santana, Xavier Bosch va canviar de registre a *Algú com tu*, en què reconstruïa una història d'amor a París. La jugada li va sortir rodona: va vendre'n 65.000 exemplars en català, va ser número 1 per Sant Jordi i es va traduir a set llengües.

Víctor Amela

'La filla del capità Groc' (2016)

Un èxit comercial més d'una ficció històrica que rescata un “heroi” oblidat, un “Robin Hood ultralocal que va lluitar durant la primera carlinada”. Amela va encapçalar les llistes de vendes en català per Sant Jordi.

Pilar Rahola

'Rosa de cendra' (2017)

Nosaltres dos, de Xavier Bosch, va passar per davant de *Rosa de cendra*, de Pilar Rahola, el Sant Jordi del 2017. Així i tot, el retorn de Rahola a Planeta després d'una fructífera etapa a RBA amb una novel·la ambientada a la Barcelona de la Setmana Tràgica va aconseguir vendre més de 40.000 exemplars.

Martí Gironell

'La força d'un destí' (2018)

“Els somnis de Jean Leon eren aixecar un restaurant a Hollywood i oferir un gran vi als seus comensals”. Gironell es va inspirar en un personatge real per a *La força d'un destí*, novel·la més venuda del 2018 en català, amb 35.000 exemplars.

Quan en dèiem xampany

COLUMNA, 2013

Nadal va viatjar a finals del segle XIX, a la ruïna que va suposar la fil·loxera i a la cruesa de la Primera Guerra Mundial. Ho va fer amb la intenció de recuperar més espais i records familiars.

La maledicció dels Palmisano

COLUMNA, 2015

En aquesta història ambientada entre la Primera i la Segona Guerra Mundial, l'autor es va endinsar en un món convuls i violent on les obligacions s'encaraven amb els ideals. Es va traduir a 22 llengües.

La senyora Stendhal

COLUMNA, 2017

“¿El tries tu, el bàndol del qual formes part, o et tria ell a tu?”, es preguntava Nadal en aquesta novel·la breu de la qual s'han venut més de 35.000 exemplars.

